

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัย 2 ช่วง ช่วงแรกเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาปัญหาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการประกันคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษา การศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้น 3 – 4 เขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท ช่วงที่สอง เป็นการวิจัยพัฒนา (Research and Development) เพื่อหารูปแบบการเตรียมความพร้อมเพื่อ รองรับการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา การศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษา ชัยนาท จึงมีประเด็นและสาระ ดังนี้

1. ขั้นตอนการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บและรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ขั้นตอนการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพัฒนาเพื่อศึกษาปัญหาและสร้างรูปแบบการเตรียม ความพร้อมเพื่อรองรับการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา การศึกษาขั้นพื้นฐาน เขต พื้นที่การศึกษาชัยนาท ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการวิจัยเป็น 2 ช่วง คือ

ช่วงที่ 1 ศึกษาปัญหาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการประกันคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษา การศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท

ในขั้นตอนนี้มีรายละเอียดดังนี้

1. ศึกษางานวิจัย เอกสารแนวคิด ทฤษฎี หลักการ ขั้นตอนและวิธีดำเนินงานด้าน การประกันคุณภาพการศึกษา ระเบียบวิธีวิจัยและสถิติที่ใช้เพื่อการวิจัย
2. กำหนดกรอบความคิดการวิจัยในการสร้างแบบสอบถามและกรอบความคิดในการ สร้างรูปแบบการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการประกันคุณภาพ

3. สร้างแบบสอบถามปัญหา โดยใช้แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ด้านการดำเนินการประกันคุณภาพ ทั้ง 6 ด้าน คือ การศึกษาและเตรียมการ การวางแผนการประกันคุณภาพการศึกษา การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา การตรวจสอบทบทวนคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา การพัฒนาและปรับปรุง และการเตรียมรับการประเมินจากหน่วยงานที่รัฐกำหนด

4. หาคุณภาพเครื่องมือ ความตรง(Face Validity) โดยหาค่า IOC ค่าความเชื่อมั่น (Reliability)โดยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค(Cronbach)

5. เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบบสอบถามจากผู้บริหารสถานศึกษา การศึกษาชั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษาชัชวาท

6. วิเคราะห์ ข้อมูล

ช่วงที่ 2 การสร้างรูปแบบการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษา การศึกษาชั้นพื้นฐาน ช่วงชั้น 3 - 4 เขตพื้นที่การศึกษาชัชวาท

ในขั้นตอนที่ 2 นี้มีรายละเอียดการดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยสรุปสภาพปัญหาจากช่วงที่ 1 และจัดลำดับความสำคัญของปัญหาตามค่ามัธยฐานเลขคณิต(μ) นำด้านที่มีปัญหามากที่สุดมาวิเคราะห์หาทางแก้ปัญหาที่ค้นพบ แล้วสร้างรูปแบบการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

2. ผู้วิจัยนำรูปแบบการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา การศึกษาชั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษาชัชวาท ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ 7 คน วิเคราะห์โดยกระบวนการสนทนากลุ่ม

3. ผู้วิจัยนำรูปแบบการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา การศึกษาชั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษาชัชวาท ที่ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 7 คน วิเคราะห์แล้ว นำมาสังเคราะห์เป็นรูปแบบที่เหมาะสม แล้วนำเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อขอความเห็นชอบ

4. สรุป อภิปรายและเขียนรายงานผลการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ช่วงที่ 1

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ช่วยผู้อำนวยการ ครูใหญ่ ของสถานศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้น 3 - 4 เขตพื้นที่การศึกษาชยานาถ ปีการศึกษา 2546 จำนวน 45 คน ดังปรากฏตามตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนประชากรของผู้บริหารสถานศึกษา ช่วงชั้น 3 - 4 เขตพื้นที่การศึกษาชยานาถ ปีการศึกษา 2546

ชื่อโรงเรียน	ผู้บริหาร(คน)	ผู้ช่วยผู้บริหาร (คน)	รวม
โรงเรียนชยานาถพิทยาคม	1	4	5
โรงเรียนชยานาถพิทยาคม 2	1	1	2
โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ชยานาถ	1	4	5
โรงเรียนอุลิตไพบูลย์ชนูปถัมภ์	1	2	3
โรงเรียนสาครพิทยาคม	1	2	3
โรงเรียนสรรพวิทยวิทยา	1	2	3
โรงเรียนบุญนาคพิทยาคม	1	2	3
โรงเรียนชยานุกิจพิทยาคม	1	0	1
โรงเรียนครูประชาสรรค์	1	4	5
โรงเรียนห้วยกรดวิทยา	1	1	2
โรงเรียนหันคาพิทยาคม	1	3	4
โรงเรียนหันคาราษฎร์รังสฤษดิ์	1	1	2
โรงเรียนวัดสิงห์	1	2	3
โรงเรียนศรีสโมสร	1	1	2
โรงเรียนเนินขามรัฐประชานุเคราะห์	1	1	2
รวม	15	30	45

ช่วงที่ 2

ผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญ 7 คน

ในการจัดสนทนาอภิปรายกลุ่มเพื่อพัฒนารูปแบบการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ได้คัดเลือกผู้เชี่ยวชาญในด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ของจังหวัดชัยนาท จำนวน 7 คน โดยมีหลักเกณฑ์ดังนี้

1. เป็นผู้ที่มีประสบการณ์โดยตรงหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษา
2. เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาทางการศึกษา หรือผู้ที่มีผลงานทางวิชาการด้านประกันคุณภาพการศึกษา

รายนามผู้เชี่ยวชาญ มีดังนี้

1. นายวสันต์ นาวเหนียว	ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท
2. นายเทียน เขียวภักดี	นักวิชาการ 7 หัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท
3. นายวิฑูรย์ วงษ์แหวน	ผู้อำนวยการโรงเรียนหัตถาภษฏรังสรรค์
เขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท
4. นายเกษม เกตุดี	รองผู้อำนวยการโรงเรียนหัตถาพิทยาคม
เขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท
5. นางสาวพรทิพย์ สุพรรณกุล	ผู้ประเมินภายนอก
รองผู้อำนวยการโรงเรียนชัยนาทพิทยาคม
เขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท
6. นางชุติ นุ่มแสง	อาจารย์ 3 หัวหน้างานประกันคุณภาพ
โรงเรียนชัยนาทพิทยาคม
เขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท
7. นางวันทนา บัวทอง	อาจารย์ 3 โรงเรียนห้วยกรดวิทยา
เขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัยใช้แบบสอบถาม โดยมีรายละเอียดดังนี้

ช่วงที่ 1 เป็นแบบสอบถาม การเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการประกันคุณภาพของสถานศึกษา การศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษาชั้นนาท แบบสอบถามนี้มี 1 ตอน โดยใช้แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สอบถามปัญหาเตรียมความพร้อมด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา จำนวน 45 ข้อ โดยแบ่งเป็น 6 ด้าน คือ

1. การศึกษาและเตรียมการ จำนวน 7 ข้อ
2. การวางแผนการประกันคุณภาพ จำนวน 8 ข้อ
3. การดำเนินการประกันคุณภาพ จำนวน 9 ข้อ
4. การตรวจสอบทบทวนคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน จำนวน 8 ข้อ
5. การพัฒนาและปรับปรุง จำนวน 7 ข้อ
6. การเตรียมการรับการประเมินจากหน่วยงานที่รัฐกำหนด จำนวน 6 ข้อ

โดยใช้มาตราวัดแบบลิเคิร์ต (Likert scale) มีเกณฑ์ให้คะแนน ดังนี้

5	หมายถึง	มีปัญหาในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีปัญหาในระดับมาก
3	หมายถึง	มีปัญหาในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีปัญหาในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีปัญหาในระดับน้อยที่สุด

ช่วงที่ 2 ใช้กระบวนการสนทนากลุ่ม โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 คน

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

การดำเนินการสร้างเครื่องมือในการวิจัยเพื่อรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร หลักการประกันคุณภาพการศึกษา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ จากบุคคลที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในการประกันคุณภาพ เพื่อนำเนื้อหา มาประมวลเป็นแนวคิดและข้อคำถามในการสร้างแบบสอบถาม
2. นำความรู้ด้านต่าง ๆ สร้างเป็นแบบสอบถามให้ครอบคลุมขอบเขตเนื้อหาการวิจัย
3. นำร่างแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอคำแนะนำ ตรวจสอบ แล้วปรับปรุงแก้ไข
4. หาคุณภาพเครื่องมือเพื่อตรวจสอบความตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) ด้านเนื้อหา โดยหาค่าความเชื่อมั่น(IOC)เพื่อดูความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย ซึ่งได้ค่าความสอดคล้องของข้อคำถามเกิน 0.66 ทุกข้อ

รายนามผู้เชี่ยวชาญ มีดังนี้

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บัญญัติ ขำนาญกิจ คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิรัช จงอยู่สุข อาจารย์พิเศษ
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปรีชา สนธิรักษ์ คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธนิศ มีศรีสวัสดิ์ คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
5. นายประยุทธ์ ศรีดารา นักวิชาการ 7
เขตพื้นที่การศึกษาชยันต

5. นำข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะ จากผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับแบบสอบถาม แล้วเสนอต่อที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้ง

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลอง(Try out) ที่สถานศึกษาการศึกษาชั้นพื้นฐานช่วงชั้น 3 - 4 จังหวัดอุทัยธานี จำนวน 30 คน เพื่อทดสอบคุณภาพความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) โดยใช้สูตรของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.95

7. ปรับปรุงเครื่องมือตามข้อคิดเห็นและข้อมูลจากการวิเคราะห์แล้วนำเสนอคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อขอความเห็นชอบ

8. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้วไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มประชากรของงานวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

ช่วงที่ 1

1. ขอนหนังสือจากโครงการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ถึงผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ขอความอนุเคราะห์ผู้บริหารสถานศึกษา การศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้น 3-4 เขตพื้นที่การศึกษาชยันตา ทอบแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยดำเนินการส่งและรับแบบสอบถามกลับคืนด้วยตนเอง แล้วนำไปตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบคำถาม

3. นำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลทำการวิเคราะห์

ในการวิจัยครั้งนี้รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่ส่งและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยใช้แบบสอบถามทั้งหมดจำนวน 45 ฉบับ ได้ข้อมูลกลับคืนมา 45 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

ช่วงที่ 2

1. ผู้วิจัยขอนหนังสือจากสำนักงานโครงการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ถึงผู้เชี่ยวชาญเพื่อขอเชิญร่วมประชุมกระบวนการสนทนากลุ่ม

2. จัดประชุมกระบวนการสนทนากลุ่ม

3. สรุป อภิปราย และเขียนรายงานผล

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เมื่อผู้วิจัยได้แบบสอบถามคืนและดำเนินการคัดฉบับที่สมบูรณ์ โดยตรวจสอบความถูกต้องในแต่ละฉบับแล้ว ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีทางสถิติ โดยนำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจช่วงแรกวิเคราะห์หาค่ามัธยฐานเลขคณิต (μ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) โดยการแปลความหมายของคะแนน โดยใช้คะแนนเป็นตัวชี้วัด โดยกำหนดเกณฑ์การวิเคราะห์ ดังนี้

(บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง แก้วนิล. 2535 : 23)

กำหนดค่าคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00	หมายถึง	ระดับปัญหามากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50	หมายถึง	ระดับปัญหามาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50	หมายถึง	ระดับปัญหาปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50	หมายถึง	ระดับปัญหาน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50	หมายถึง	ระดับปัญหาน้อยที่สุด

2. นำรูปแบบที่ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 7 คนมาสังเคราะห์ได้รูปแบบการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา การศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้น 3-4 เขตพื้นที่การศึกษาชัชวาท

2.1 วิเคราะห์ผลการวิเคราะห์ โดยพิจารณาจากแบบบันทึกการพัฒนาการเตรียมความพร้อม เพื่อรองรับการประกันคุณภาพของสถานศึกษาของผู้เชี่ยวชาญจากกระบวนการสนทนากลุ่ม

2.2 สังเคราะห์ผลจากการสนทนากลุ่มลงในแผนภาพรูปแบบ การเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ตามลำดับ ดังนี้

1. ค่าร้อยละ(Percentage)
2. ค่ามัชฌิมเลขคณิต(Arithmetic Mean)
3. ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(Standard Deviation)